

OBSAH

10 ÚVOD

POLITICKÉ ÚVAHY STAROVĚKU

800 PŘ. KR.—30 PO KR.

20 **Toužíš-li po dobru,
lid bude dobrý**

Konfucius

28 **Válka je velká věc
státu**

Sun-c'

32 **Při plánování budoucnosti
země jedněte jen
s učenými**

Mocius

34 **Nestanou-li se filozofové
králi, není pro obce
konce běd**

Platón

40 **Člověk jest bytost
přirozeně určená
pro život v obci**

Aristotelés

44 **Nehne s károu jedno kolo**

Kautilja

48 **Budou-li proradní
ministři v bezpečí
a blahobytu – to je
kořen záhuby**

Chan Fej

49 **Vládu si přehazují
jako míč**

Cicero

STŘEDOVĚKÁ POLITIKA

30 PŘ. KR.—1515 PO KR.

54 **Odstraníme-li spravedl-
nost, co zůstane z vlád,
ne-li veliké loupežnické
podniky?** svatý Augustin

56 **Je vám předepsán také
boj, i když je vám
nepříjemný** Muhammad

58 **Lidé odmítají vládu
ctnostných** al-Fárábí

60 **Žádný svobodný muž
nebude uvězněn, leda
podle zákonů země**
baroni krále Jana

62 **Ke spravedlivé válce se vy-
vyžaduje spravedlivá příčina**
Tomáš Akvinský

70 **Žít politicky znamená žít
v souladu s dobrými
zákony** Jiljí Římský

71 **Církev by měla kráčet
ve stopách Krista a vzdát
se světské moci**
Marsilius z Padovy

72 **Lidé jsou odvraceni
od nespravedlnosti,
s výjimkou té, která
pochází od panovníka**
Ibn Chaldún

74 **Obezřetný panovník
nemůže a ani nesmí
držet slovo**
Niccolò Machiavelli

RACIONALISMUS OSVÍCENSTVÍ 1515–1770

86 **Na počátku bylo
všechno všem společné**
Francisco de Vitoria

88 **Svrchovanost je
absolutní a trvalá
síla republiky**
Jean Bodin

90 **Přirozené právo
je základem lidských
zákonů**
Francisco Suárez

92 **Politika je umění
sdružovat lidi**
Johannes Althusius

94 **Svoboda je moc, kterou
máme sami nad sebou**
Hugo Grotius

96 Stav člověka je stavem války každého proti každému Thomas Hobbes

104 Účelem zákona je zachovat a rozšířit svobodu John Locke

110 Není svobody, jestliže týž úřad spojuje ve svých rukou moc zákonodárnou a moc výkonnou Montesquieu

112 Z nezávislých podnikatelů bývají dobří občané Benjamin Franklin

REVOLUČNÍ MÝŠLENKY 1770–1848

118 Vzdát se svobody znamená vzdát se lidskosti Jean-Jacques Rousseau

126 Žádný všeobecně platný zákonný princip nemůže být založen na blaženosti Immanuel Kant

130 Vášně jednotlivců by měly být zkroceny Edmund Burke

134 Práva závislá na majetku jsou nejošidnější Thomas Paine

140 Všichni lidé jsou stvořeni sobě rovni Thomas Jefferson

142 Každý národ má centrum blaha sám v sobě Johann Gottfried Herder

144 Vláda nemá jinou volbu než zlo Jeremy Bentham

150 Lidé mají právo držet a nosit zbraň James Madison

154 Nejváženější ženy jsou nejvíc utlačované Mary Wollstonecraftová

156 Rab cítí samo-existenci jako něco vnějšího Georg Hegel

160 Válka je pokračováním politiky jinými prostředky Carl von Clausewitz

161 Vzdělaná a moudrá vláda pozná, co její společnost potřebuje k rozvoji José María Luis Mora

162 Příliš rozlehlý stát se musí jednou rozpadnout Simón Bolívar

164 Nelze zrušit otroctví a přitom zachovat unii John C. Calhoun

165 Tendence útočit na „rodinu“ je symptomem společenského chaosu Auguste Comte

VZESTUP MAS 1848–1910

170 Socialismus je novou formou nevolnictví Alexis de Tocqueville

172 Neříkej já, ale my Giuseppe Mazzini

174 To, že se jen málo jedinců odváží k výstřednostem, je největší hrozbou naší doby John Stuart Mill

182 Žádný člověk není dostatečně dobrý, aby mohl jinému člověku vládnout bez jeho souhlasu Abraham Lincoln

183 Vlastnictví je krádež Pierre-Joseph Proudhon

184 Člověk privilegovaný je člověk v mysli a v srdci zkažený Michail Bakunin

186 Nejlepší vláda je taková, která nevládne vůbec Henry David Thoreau

188 Komunismus je vyřešená hádanka historie Karl Marx

194 Lidé, kteří vyhlásili republiku, se stali vrahy svobody Alexandr Gercen

195 Musíme nalézt hlavní osu našeho národa Itó Hirobumi

- 196 Vůle k moci**
Friedrich Nietzsche
- 200 Jedině na mýtu záleží**
Georges Sorel
- 202 Musíme brát pracující takové, jací jsou**
Eduard Bernstein
- 204 Podceňování našeho hrozivého souseda je největším nebezpečím pro Latinskou Ameriku**
José Martí
- 206 Úspěch vyžaduje odvahu**
Petr Kropotkin
- 207 Ženy můžete buď zabít, nebo jim dát volební právo**
Emmeline Pankhurstová
- 208 Je absurdní popírat existenci židovského národa**
Theodor Herzl
- 210 Nic nemůže spasit národ, jehož dělníci jsou zkažení**
Beatrice Webbová
- 211 Ochranná legislativa USA je ostudně nedostatečná**
Jane Addamsová
- 212 Půda patří rolníkům!**
Sunjatsen
- 214 Jednotlivec je jedním kolečkem ve stále se otáčejícím soukolí**
Max Weber

STŘET IDEOLOGÍ 1910–1945

- 220 Nenásilí je první příkázání mé víry**
Mahátma Gándhí
- 226 Politika začíná tam, kde jsou masy**
Vladimir Iljič Lenin
- 234 Masová stávka vychází s historickou nevyhnutelností ze sociálních podmínek**
Rosa Luxemburgová
- 236 Politik ústupků krmí krokodýla v naději, že ho sežere jako posledního**
Winston Churchill
- 238 Fašistická koncepce státu je všezahrnující**
Giovanni Gentile
- 240 Bohaté rolníky musíme zbavit zdroje jejich existence**
Josif Vissarionovič Stalin
- 242 Pokud účel světí prostředky, co potom světí účel?**
Lev Trockij
- 246 Sjednotíme Mexičany zárukami pro rolníky a obchodníky**
Emiliano Zapata
- 247 Válka je kšeft**
Smedley D. Butler
- 248 Suverenita není udělena, ale vybojována**
Mustafa Kemal Atatürk

- 250 Evropa ztratila morálku**
José Ortega y Gasset
- 252 Jsme čtyřsetmilionový dav volající po svobodě**
Marcus Garvey
- 253 Indie nemůže být skutečně svobodnou, dokud se neoddělí od britského impéria**
Manabendra Nath Roy
- 254 Suverén je ten, kdo rozhoduje o výjimečném stavu**
Carl Schmitt
- 258 Komunismus je stejně špatný jako imperialismus**
Jomo Kenyatta
- 259 Stát musí být chápán jako „vychovatel“**
Antonio Gramsci
- 260 Politická moc vyrůstá z hlavně pušky**
Mao Ce-Tung

POVÁLEČNÁ POLITIKA 1945–SOUČASNOST

270 **Největším zlem
je neomezená vláda**
Friedrich Hayek

276 **Parlamentní vláda
a racionalistická politika
nepatří do stejného
systému**
Michael Oakeshott

278 **Cílem islámského
džihádu je zlikvidovat
vládu neislámského
řádu**
Abul Ala Maududi

280 **Nic člověku nemůže
vzít svobodu kromě
ostatních lidí**
Ayn Randová

282 **Jakýkoli známý
a zavedený fakt může
být popřen**
Hannah Arendtová

284 **Co je žena?**
Simone de Beauvoir

290 **Žádný přírodní objekt
není pouhým zdrojem**
Arne Naess

294 **Nejsme proti bílým,
jsme proti bílé
nadřazenosti**
Nelson Mandela

296 **Jen slabomyslní lidé
mohou věřit, že politika
je místem spolupráce**
Gianfranco Miglio

297 **V počátečním stadiu
boje inklinují utlačovaní
k tomu, aby se stali
utlačovateli**
Paulo Freire

298 **Spravedlnost je první
ctností sociálních
institucí**
John Rawls

304 **Kolonialismus je násilí
v syrové podobě**
Frantz Fanon

308 **Volební lístek, nebo kulka**
Malcolm X

310 **Je potřeba „setnout
královi hlavu“**
Michel Foucault

312 **Osvoboditelé neexistují.
Lidé se osvobozují sami**
Che Guevara

314 **Všichni musí usilovat
o to, aby byli bohatí lidé
šťastní**
Noam Chomsky

316 **Nic na světě není
nebezpečnější než
bezmezná nevědomost**
Martin Luther King

322 **Perestrojka je spojením
socialismu s demokracií**
Michail Gorbačov

323 **Intelektuálové mylně
bojovali s islámem**
Alí Šaríatí

324 **Ohavnost války v nás
boří všechny zábrany**
Michael Walzer

326 **Jakýkoli stát větší než
minimální nemůže být
ospravedlnitelný**
Robert Nozick

328 **Žádný islámský zákon
neříká: porušujte práva
žen** Širín Ebadiová

329 **Sebevražedný terorismus
je především odpovědí
na cizí okupaci**
Robert Pape

330 DALŠÍ POLITICKÉ OSOBNOSTI

340 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REJSTRÍK

351 PODĚKOVÁNÍ

